

آموزش دین

(جلد اول)

تألیف:

ابراهیم امینی
وسید علی اکبر موسوی حبیبی

ترجمه از زبان فارسی به زبان سواحلی

توسط

محمد رضا شوشتری

تهران- بنیاد اندیشه اسلامی- صندوق پستی ۸۸۹۹-۱۴۱۵۵

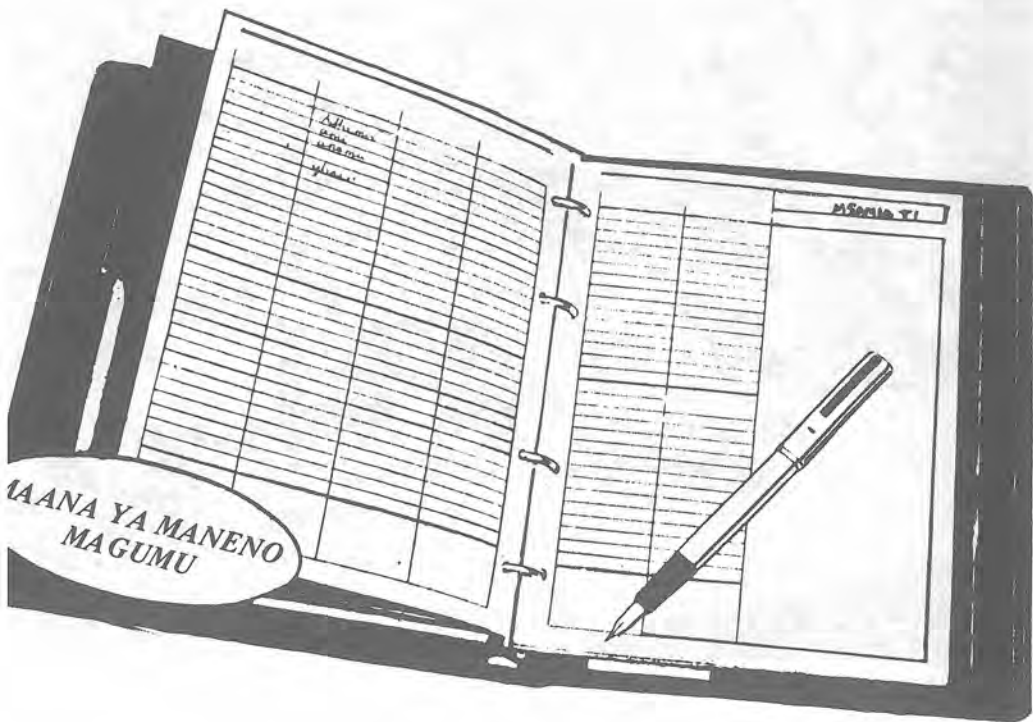
جمهوری اسلامی ایران

Rahimu: Mwenye kurehemu
ratiba: mpango
sifazo: sifa zako
ufanisi: mafanikio
waadhamu: waheshimiwa
Ya: Ewe

* * *

AS: *alayhis/alayhas/alayhimus salaam*, m.y. amani iwe juu
yake/yao
SAW: *sallallaahu alayhi wa-aali*, m.y. baraka za Mwenyezi
Mungu ziwe kwake na kwa aali (wazaa) wake

* * *

Adhimu: jina mojawapo la Mwenyezi Mungu – Mkuu

ami: ndugu wa kiume wa baba

anamu: neema nyingi

ghairi: mbali ya

hoi: taabani

insia: binadamu

Jalia: jina mojawapo la Mwenyezi Mungu – Mtukufu, Jalali

Kadimu: jina mojawapo la Mwenyezi Mungu – Mwenye kutangulia

lillahi: kwa ajili ya Mwenyezi Mungu

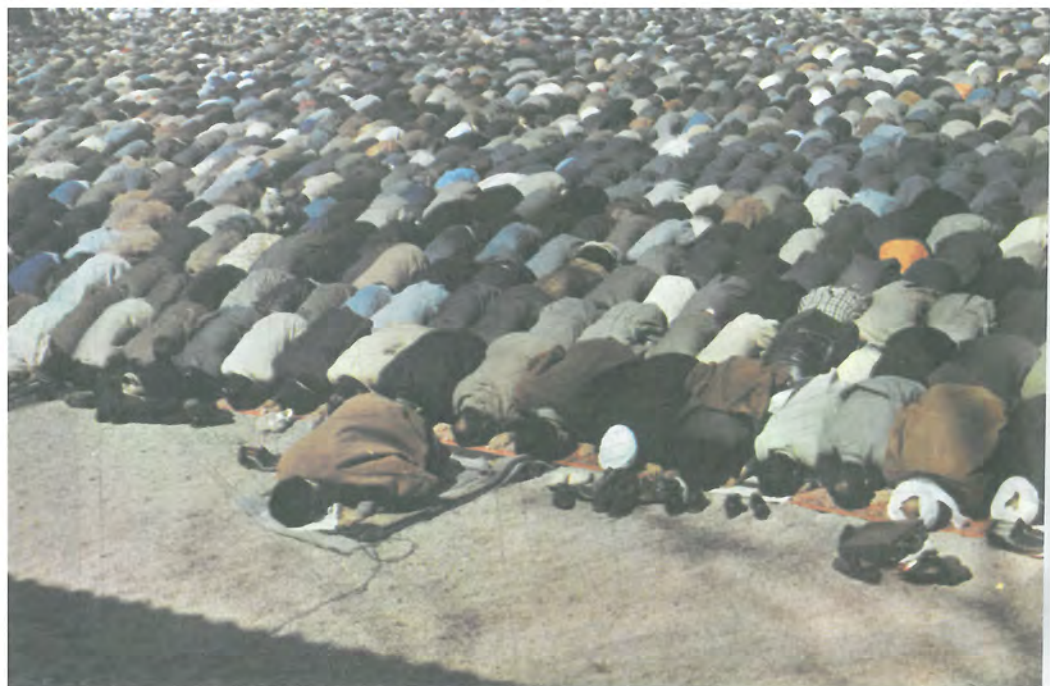
Manani: jina mojawapo la Mwenyezi Mungu – Mwingi wa kufanya mema

mapezi: viungo vilivyoko mbavuni na mgongoni mwa samaki ambavyo humwezesha kwenda (kuogelea)

nadhifu: safi

natija: matokeo mazuri

nishati: nguvu

Ni lazima kwa watoto wa kiume na kike wanapobaleghe wasali, na wasiposali watakuwa wamemwasi Mwenyezi Mungu na watakuwa wamefanya dhambi.

Mwenyezi Mungu huwapenda watoto wanaosali na atawapa malipo mazuri.

Maswali:

1. Tunazungumza na nani katika sala?
2. Mtume wetu amesema nini kuhusu wale wanao-idharau sala?
3. Ni nini wadhifa wa wazazi kuhusu watoto wao wenye umri wa miaka saba?
4. Ni nani aliyekufundisha wewe kusali?
5. Ni nini maana ya “Sala ni nguzo ya dini?”

* * *

SOMO LA ISHIRINI NA SITA

TUSALI

Tusali na tuzungumze na Mwenyezi Mungu aliye Mzuri na Mpole katika sala zetu. Sala ni nguzo ya dini. Mtume wetu amesema: “Yeyote atakayeidharau sala na hatosali, hatokuwa miongoni mwa wafuasi wangu.”

Uislamu unawaamrisha wazazi wawafundishe watoto wao kusali; na waanze kuwazoesha kusali watoto wanapokuwa na umri wa miaka saba.

Maswali na Mazoezi:

1. Mwendo wa Imam AS kwa watoto mayatima ulikuwaje?
2. Imam Ali AS alikuwa akiwaambia nini masahaba zake kuhusu watoto, na hasa watoto mayatima?
3. Sahaba wa Imam Ali AS alisema nini kuhusu mwendo wa Imam Ali AS juu ya watoto mayatima?

Jaza sentensi hizi:

1. Imam Ali AS alikuwa akiwapenda sana ----- wote, na hasa -----.
2. ----- na ----- mkono wake juu ya bega lake.
3. Humchukua nyumbani kwake na humkirimu zaidi kuliko -----.
4. Imam Ali AS alikuwa akiwanasihi wafuasi wake wawapende sana watoto -----, na hasa mayatima wa -----.

* * *

chukua nyumbani kwake na humkirimu kwa uzuri zaidi kuliko mzazi mwenye huruma. Na kama ana pipi, asali au tunda nyumbani kwake humpa, na mara nyingine humtia mdomoni mwake mwenyewe.

Imam Ali AS alikuwa akiwanasihi wafuasi wake wawapende sana watoto mayatima, na hasa mayatima wa mashahidi. Wao wameachwa na baba zao waliokuwa wenye huruma, nanyi pia ni lazima mwawaangalie na mwawaonee huruma kama baba zao walivyokuwa. Baba zao wameuawa shahidi katika medani ya jihadi na kwa ajili ya Uislamu, hivyo, ninyi pia mna wajibu wa kuwapenda, kuwapa moyo na kuzitazama familia zao ili roho zao ziwe furahani. Imam Ali AS mwenyewe alikuwa akiwaangalia mayatima, na hasa familia za mashahidi. Alikuwa akiwatembelea na kuwauliza hali zao. Alikuwa akisimamia elimu yao na malezi yao. Alikuwa akijaribu kutatua matatizo yao na akiwaelekeza kila mahali. Alikuwa akiwaletea zawadi, na kama walikuwa maskini alikuwa akitoa gharama ya maisha yao kwa heshima.

Imam Ali AS alikuwa akiwapenda sana watoto mayatima na akisisitiza sana juu yao kwa kadiri kwamba mmojawapo kati ya masahaba zake alisema: “Lau mimi ningelikuwa mtoto yatima, ningependwa zaidi na Imam Ali.”

Tuwapende watoto, hasa watoto wa mashahidi.

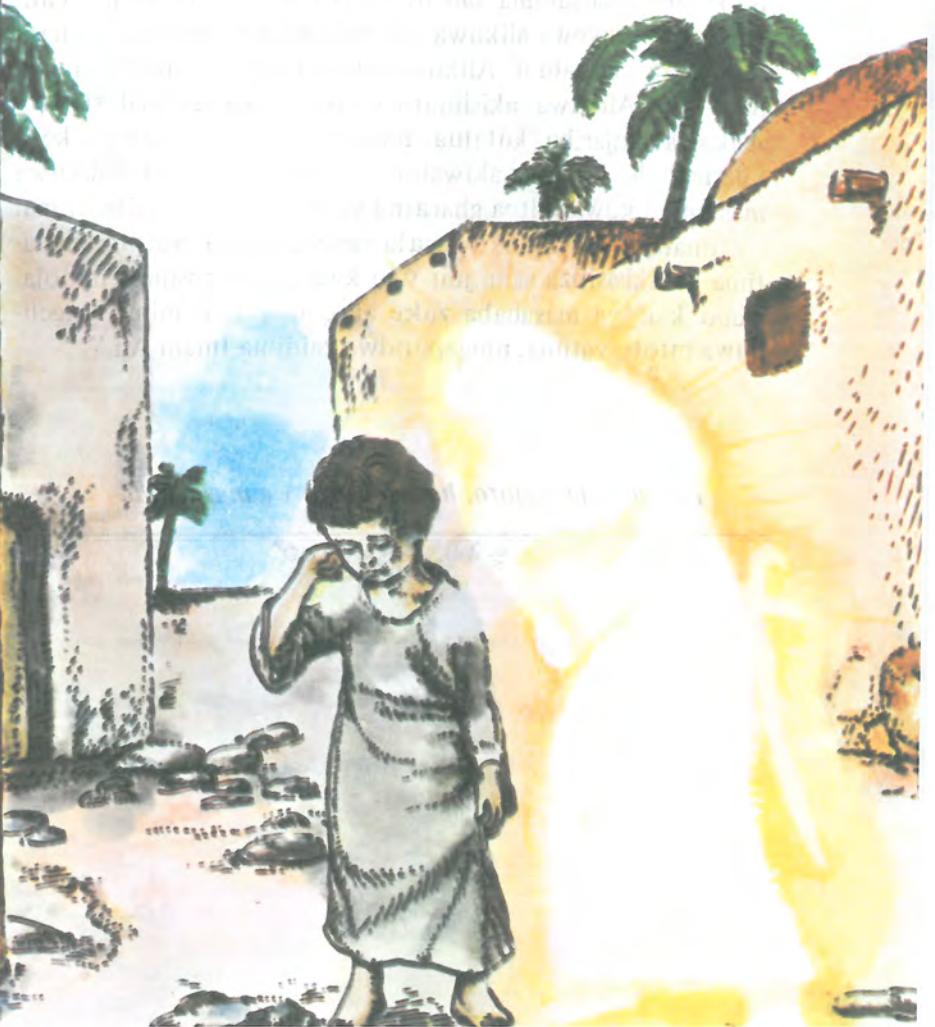

SOMO LA ISHIRINI NA TANO

WAPENDE WATOTO

Imam Ali AS alikuwa akiwapenda sana watoto wote, na hasa watoto mayatima. Akimwona mtoto yatima akilia njiani, huinama na huweka mkono wake juu ya bega lake, na humwuliza : “Mwanangu! Kwa nini unalia? Ni nani aliye-kuudhi? Twenzetu pamoja nyumbani.” Kisha Imam hum-

“Nne: Awe makini kabisa anaposoma.

“Tano: Ashukuru kwa masomo anayopata.”

Sisi tunazifuata nasaha hizo. Tunampenda mwalimu wetu na tunamheshimu, na tunajua kwamba yeye ana haki juu yetu kama wazazi wetu.

Maswali:

1. Ni nani aliyekufundisha kusoma na kuandika?
2. Ni nani aliyekufundisha vitu usivyovijua?
3. Ni nani mwalimu mkubwa kabisa wa watu?
4. Imam Ali AS amesema nini kuhusu baba na mwalimu?
5. Imam Zaynul Abidiyn AS amesema nini kuhusu nyadhifa za mwanafunzi kwa mwalimu wake?
6. Mwalimu anapoingia darasani, inaku bidi ufanye nini?
7. Ni mwanafunzi gani kati yenu anayefuata barabara nasaha za Imam Zaynul Abidiyn AS kuhusu mwalimu?

---

* Mwandikie barua mwalimu wako na umshukuru.

* * *

SOMO LA ISHIRINI NA NNE

HADHI YA MWALIMU

Mtume wetu Mtukufu Muhammad SAW amesema: “Mimi ni mwalimu wa watu na ninawapa mafunzo ya kidini.”

Imam Ali AS amesema: “Inukeni mahali penu kwa ajili ya kumheshimu baba yako na mwalimu wako.”

Imam Zainul Abidiyn AS amesema: “Mwanafunzi ana nyadhifa kadhaa zilizo muhimu kwa ajili ya mwalimu wake:

“Kwanza: Amheshimu sana mwalimu wake.

“Pili: Asikilize vizuri maneno yake.

“Tatu: Amtazame mwalimu anaposomesha.

- 5) Usile ukashiba sana.
- 6) Baada ya kula, mshukuru Mwenyezi Mungu kwa kusema: *“Alhamdulillah rabbi-‘alamiyn.”*
- 7) Wafikirie maskini na wenye njaa na uwasaidie.

Tunaanza kula chakula kwa jina la Mwenyezi Mungu na tunamaliza kula kwa kumshukuru Mwenyezi Mungu.

Maswali na Mazoezi:

1. Kabla ya kula ufanye nini?
2. Unapoanza kula utaje jina la nani? Kwa nini?
3. Je, unakula kwa matonge madogo? Kwa nini?
4. Baada ya kula, unamshukuru nani?
5. Vipi unawasaidia maskini?

Jaza sentensi hizi:

1. Dini ya Kiislamu imetufundisha adabu na ----- wa -----.
2. Ikiwa tutayafuata maamrishi yote barabara, tuta-kuwa wenye -----, ----- na -----.
3. Dini ya Kiislamu imetufundisha adabu za ----- na -----.
4. ----- ukashiba sana.
5. Baada ya kula, ----- -----.
6. Wafikirie ----- na ----- na uwasaidie.

SOMO LA ISHIRINI NA TATU

ADABU YA KULA CHAKULA

Dini ya Kiislamu inatufundisha adabu na mwendo wa maisha na imetuletea ratiba yenye manufaa kwa ajili ya maisha bora. Imetufundisha adabu za kula na kunywa ambazo tukizifuata zote barabara tutakuwa wenye afya, uzima na ufanisi.

Adabu ya Kula:

- 1) Kabla ya kula osha mikono yake kwa maji safi.
- 2) Anza kula kwa kutaja jina la Mwenyezi Mungu kwa kusema: *"Bismillaahir-Rahmaanir-Rahiyim."*
- 3) Kula chakula kwa matonge madogo, kwa sababu kila chakula kikisagwa zaidi ndivyo huyeyuka vizuri na kwa urahisi zaidi na husaidia zaidi afya ya mtu.
- 4) Daima chukua chakula kilichopo mbele yako, na usichukue chakula kilichopo mbele ya wengine, na wala usifanye uroho.

Maswali na Mazoezi:

1. Tazameni mikono yenu, mmeosha vizuri?
2. Je, mmekata kucha zenu?
3. Tazameni meno yenu katika kioo, mmesafisha vizuri?
4. Je, mnaosha midomo yenu na mnapiga mswaki? Kila siku mara ngapi mnapiga mswaki? Na wakati gani?
5. Je, unafanya hima kuosha mwili wako na nguo zako?
6. Kwa nini Mtume Mtukufu aliudhika sana na mtu huyo?
7. Mtume Muhammad SAW amesema nini kuhusu unadhifu?

Jaza sentensi hizi:

1. Kwa nini unaishi ----- hivi?
2. Kwani hujui kwamba ----- ni katika mafunzo ya dini?
3. Ni lazima Waislamu wawe -----.
4. Kwani hujui kwamba Mwenyezi Mungu huwapenda -----.
5. Sasa kwa kuwa mna maji, basi ----- na jiwekeni -----.

* * *

Mtume wetu Mtukufu Muhammad SAW alimwona mtu mmoja nywele zake zikiwa chafu na zimechafuka. Uso na mikono yake ilikuwa michafu. Mdomo wake ulikuwa ukinuka. Nguo zake zikiwa zimechafuka.

Mtume Mtukufu aliudhika sana na mtu huyo na akamwuliza: “Kwa nini unaishi mchafu hivi? Kwani hujui kwamba unadhifu ni katika mafunzo ya dini? Kwani hujui kwamba Mwenyezi Mungu huwapenda watu wasafi? Ni lazima Waislamu wote wawe wasafi siku zote na wazitumie vizuri neema za Mwenyezi Mungu.”

Sasa kwa kuwa mna maji, basi jiosheni na jiwekeni nadhifu.

Mtume wetu Mtukufu Muhammad SAW amesema:

“Unadhifu ni katika dini (imani). Ni lazima Waislamu wawe wasafi siku zote.”

SOMO LA ISHIRINI NA MBILI

USAFI

Mtoto huyu ni mchafu na si maridadi. Hakuosha uso wake wala mikono yake. Nguo zake zimeingia uchafu. Kwa sababu hii watu hawampendi.

Muhammad ni mtoto nadhifu. Huosha uso na mikono yake kwa sabuni.

Huweka safi nguo zake. Kwa sababu hii watu wote humpenda.

Mwenyezi Mungu huwapenda watu wasafi.

Maswali na Mazoezi:

1. Mtume Muhammad SAW amesema nini kuhusu majirani?
2. Hamid anapocheza hucheza vipi hata kwamba majirani zake hawaudhiki?
3. Hamid hafanyi mambo gani?
4. Kwa nini Mwenyezi Mungu humpenda Hamid?
5. Ikiwa mtu atamwumiza mtu mwingine, vipi ataweza kusamehewa na Mwenyezi Mungu?

Jaza sentensi hizi:

1. Hamid anajua kwamba kumchokoza mtu ni _____
2. Anajua kwamba ikiwa _____ mtu utakuwa ume-fanya dhambi.
3. Mwenyezi Mungu hawezi _____ yako mpaka yule mtu uliyemwumiza _____.
4. Kwa kuwa Hamid ni mtoto _____ mtu, Mwenyezi Mungu humpenda.

* * *

SOMO LA ISHIRINI NA MOJA

MTOTO ASIYEMKERA MTU

Hamid ni mtoto mzuri sana. Hamkeri mtu yeyote na hamchokozi mwanafunzi yeyote shuleni. Harushi mawe kwenye madirisha ya watu wala hachori kuta.

Hamid anajua kwamba kumchokoza mtu ni kitendo kibaya chenye dhambi. Anajua kwamba ikiwa utamwumiza mtu utakuwa umefanya dhambi, na Mwenyezi Mungu hawezi kukusamehe dhambi yako mpaka yule mtu uliyemwumiza akusamehe. Hamid ni mwangalifu sana wakati wa kucheza. Hapigi makelele hata wakaudhika majirani na usingizi wao kuharibika.

Hamid anajua kwamba: Mwenyezi Mungu hampendi mtu anayemkera jirani yake.

Kwa kuwa Hamid ni mtoto mzuri asiyependa kumkera mtu, watu wote humpenda, na muhimu zaidi: Mwenyezi Mungu humpenda na humpa thawabu.

Mtume Muhammad SAW amesema:

"Atakayewakera majirani zake, hatoingia Peponi."

Maswali:

1. Tabia ya Ahmad kwa ndugu yake ni vipi?
2. Na vipi pamoja na wanafunzi wenzake?
3. Ikiwa rafiki yake mmoja atahitajia kitu kimoja, humsaidia vipi?
4. Tukitaka Mwenyezi Mungu na watu wote watu-
pende, tufanye nini?
5. Wewe huwasaidia wazee wako katika kazi gani?
6. Qur'ani inasema nini kuhusu wafanyao mema?

Jaza sentensi hizi:

1. Ahmad ni ----- na ----- kwa ndugu zake.
2. ----- dada yake Mahim kusoma vizuri masomo
yake.
3. Kwa kuwa Ahmad ni mtoto ----- na -----,
watoto wote ----- na -----.
4. Lakini muhimu kuliko yote ni kwamba: Mwenyezi
Mungu ----- na atamlipa -----.
5. Qur'ani inasema: “-----”

* * *

kazi huwasaidia wanafunzi wenzake kumaliza kudurusu masomo yao.

Ahmad ni mpole na mwenye huruma kwa watoto wote. Yeye anapenda wanafunzi wote wasome vizuri masomo yao. Ikiwa mwanafunzi mmoja atahitajia karatasi au kalamu humpa.

Anapokuwa nyumbani kwake Ahmad humsaidia mama yake kufanya kazi na vilevile hushirikiana na baba yake kufanya kazi.

Kwa kuwa Ahmad ni mtoto mpole na mwema, watoto wote humpenda na humheshimu. Lakini muhimu kuliko yote ni kwamba: Mwenyezi Mungu humpenda na atamlipa malipo mema, kwa sababu Mwenyezi Mungu huwapenda watu wanaotenda mema.

Qur'ani inasema:

"Hakika Mwenyezi Mungu huwapenda wafanyao mema." (2:195)

4 Adabu na Maadili ya Kiislamu

SOMO LA ISHIRINI

MTOTO MWEMA

Ahmad ni mtoto mzuri sana. Hamkeri mtu yeyote. Ni mpole na mpenzi kwa ndugu zake.

Humsaidia dada yake Mahim anayesoma darasa la kwanza kusoma vizuri masomo yake. Wakati asipokuwa na

Mwingine akasema: “Shamba letu ndilo hilihili, lakini kwa bahati mbaya limeungua.”

Ndugu mwema akasema: “Je, sikusema msimsahau Mwenyezi Mungu na mtekelezeni maamrisha Yake? Sikusema mwawasaidie maskini? Haya ni malipo yenu ya duniani. Adhabu ya Akhera ni ngumu zaidi na ya kudumu zaidi kwa ajili yenu.” Haya ni malipo ya wale wasiowasaidia maskini na wasiotoa haki zilizokuwa wajibu kwao kutoa.

Adhabu ya Akhera ni kali zaidi na ngumu zaidi kwa watendao dhambi.

Fikiri na Ujibu :

1. Mzee mkaribu alikuwa akifanya nini mavuno na matunda ya shamba lake?
2. Watoto wake walisema nini kuhusu alivyokuwa akifanya baba yao?
3. Wakati wa kuchuma matunda ulipofika, waliagana nini?
4. Nasaha ya ndugu yao mwenye akili ilikuwa nini?
5. Jawabu ya ndugu zake ilikuwa nini?
6. Asubuhi walipokwenda kuchuma matunda waliona mandhari gani?
7. Nasaha ya ndugu mwema wakati walipoona shamba lililoungua ilikuwa nini?
8. Adhabu ya Akhera ni kwa ajili ya nani?

Asubuhi ilipopambazuka, wenye shamba wakaamka. Wakasema: “Haraka twendeni kuchuma matunda. Msifanye ghasia, wasije maskini na wahitaji wakasikia.”

Wakaondoka kimyakimya na wakafika shambani. Wakaona mandhari ya kushangaza. Mmoja wao akasema kwa kustaajabu: “Hapana! Hili si shamba letu. Tumekosea njia.”

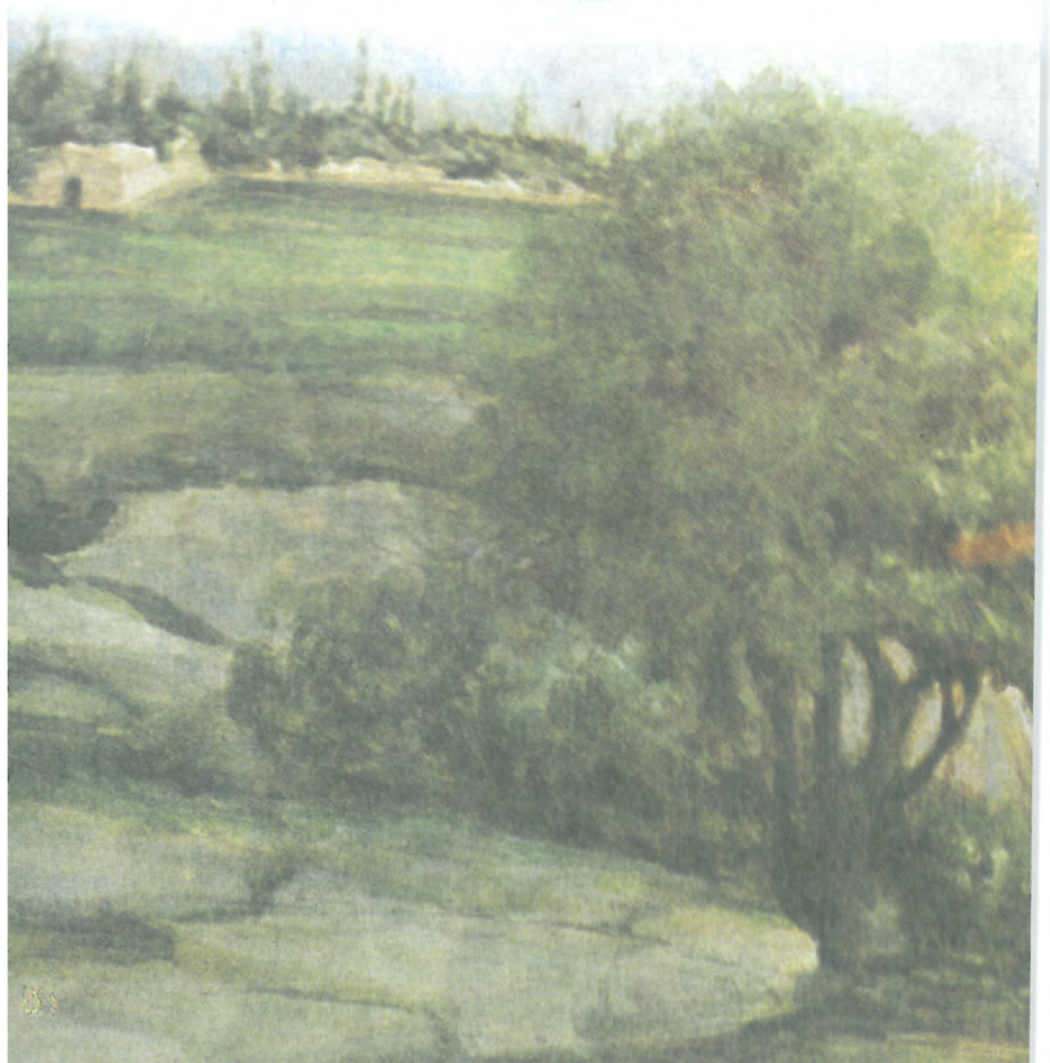

Ndugu mmojawapo aliyekuwa na akili zaidi alisema: “Ndugu zanguni! Mshukuruni Mwenyezi Mungu kwa kukupeni neema hizo, na wasaidieni maskini kama alivyokuwa akifanya baba yetu.” Ndugu wengine wakachukiwa na wakasema: “Kwa nini unatuingilia katika kazi yetu? Shamba ni letu wenyewe na mavuno yake yote tunayahitajia wenyewe, na hatutampa mtu yeyote kitu chochote.”

Usiku ukaingia na ndugu hao wakalala ili kesho asubuhi wende upesi kuchuma matunda. Kwa amri ya Mwenyezi Mungu, usiku huohuo umeme ukapiga kutoka mawinguni na kuunguza miti ya shamba na kuwa kama makaa.

yake na yaliyobaki alikuwa akiwapa maskini kwa lillahi. Baada ya muda, mzee mwema huyo akafariki dunia na shamba lake likarithiwa na watoto wake. Watoto wake wa kiume wakasema: “Sisi hatuwezi kufanya kama alivyokuwa akifanya baba yetu. Sisi wenyewe tunahitajia mavuno yote ya shambani, na hatutawapa maskini kitu chochote.” Wakati wa kuchuma matunda ukafika, na ndugu hao waka-kaa kujadiliana. Wakasema: “Kesho asubuhi na mapema tutakwenda shambani na tutachuma matunda yote na tutayaweka ghalani ili maskini wasipate habari kabisa.”

SOMO LA KUMI NA TISA

SHAMBA LILILOUNGUA

(Kisa chenye kufunza kutoka katika Qur'ani)

Katika Yemen alikuwepo mzee mmoja aliyekuwa mkarimu sana na mwenye huruma. Alikuwa na shamba kubwa sana lililojaa miti ya matunda. Mzee alikuwa aki-chuma matunda ya shamba lake kwa kiasi cha mahitaji

Maswali:

1. Mtume Muhammad SAW alikuwa akiwaambia nini watu kuhusu yale aliyoamrisha na Mwenyezi Mungu?
2. Mtume ameamrisha nini na Mwenyezi Mungu kuhusu kuwaita watu?
3. Je, dini ya Kiislamu ni dini kwa ajili ya baadhi ya watu duniani?
4. Vitu gani vinaitwa ni 'Dini ya Kiislamu'?
5. Dini ya Kiislamu ni dini ya namna gani?
6. Ni nani Mwislamu?
7. Kitabu cha dini yetu ya Kiislamu kinaitwa nini?
8. Tuiheshimu vipi Qur'ani?

Jaza sentensi hizi:

1. Dini ya Kiislamu ----- kwa ajili ya watu wote duniani.
2. Maamrisha ya Mwenyezi Mungu yaliyoletwa na Mtume Muhammad SAW yanaitwa ----- ya -----.
3. Mwislamu ni yule ----- Mwenyezi Mungu -----, na akajitahidi katika kazi zake zote kufuata ----- ya Mwenyezi Mungu.
4. Qur'ani ni Kitabu chetu cha ----- chenye utaratibu wa ----- yetu.
5. Sisi Waislamu tunaiheshimu ----- na ----- maamrisha yake.

* * *

SOMO LA KUMI NA NANE

DINI YA KIISLAMU NI DINI BORA KABISA KWA AJILI YA MAISHA BORA KABISA

Mtume wetu Muhammad SAW alikuwa akiwaambia watu: “Mimi nimekuleteeni mazuri yote ya duniani na Akhera, na Mwenyezi Mungu ameniamrisha niwaite watu wote duniani wafuate dini ya Kiislamu.”

Ni Nini Dini ya Kiislamu?

Maamrisho yote ya Mwenyezi Mungu yaliyoletwa na Mtume Muhammad SAW yanaitwa ‘Dini ya Kiislamu’. Dini ya Kiislamu ni dini bora na kamili kabisa kuliko dini zote.

Ni Nani Mwislamu?

Mwislamu ni yule anayemwabudu Mwenyezi Mungu Mmoja, na akajitahidi katika kazi zake zote kufuata maamrisho ya Mwenyezi Mungu kama yalivyoletwa na Mtume Muhammad SAW.

Kitabu cha Dini Yetu Waislamu Kinaitwaje?

Kitabu cha dini yetu kinaitwa Qur’ani. Qur’ani ni Kitabu cha utaratibu wa maisha kilicholetwa na na Mwenyezi Mungu kuwa ni mwongozo wetu.

Sisi Waislamu tunaiheshimu Qur’ani na tunayatekeleza maamrisho yake.

Qur’ani ni Kitabu Kitakatifu cha mwisho.

Maswali na Mazoezi:

1. Tabia ya Mtume Mtukufu kwa watoto ilikuwa vipi?
2. Yule mtu alipomwona Mtume Mtukufu akiwabusu watoto wake wawili, alisema nini?
3. Mtume aliposikia maneno ya mtu huyo alisema nini?
4. Mtume wetu ameagizia nini kuhusu watoto?

Jaza sentensi hizi:

1. Mtume wetu alisema: “Mimi _____ watoto na ninawaheshimu.”
2. “Ili Waislamu _____ mwendo wangu na _____ watoto siku zote.”
3. Mtume alikuwa _____ watoto na kutembea nao.
4. Mtume Mtukufu alikuwa akitabasamu na _____ na furaha na vicheko vya kupendeza vya watoto wadogo.
5. “_____ watoto na _____; kwa sababu asiye-wapenda watoto hayupo pamoja na sisi _____.”

* * *

wadogo wawili – Hasan na Husayn – huku akiwabusu na kucheza nao. Mtu aliyekuwa akipita hapo aliona mwendo wa Mtume Mtukufu. Akashangaa na kusema: “Mimi ninao watoto kumi na mpaka sasa sijambusu hata mmoja wao.” Akasema maneno hayo na kwenda zake.

Mtume Mtukufu alisikia maneno ya mtu huyo asiye-kuwa na huruma; akahamaki na kusema: “Sidhani kama mtu huyo ataingia Peponi katika Akhera.”

Mtume wetu Mtukufu alikuwa akiwatolea salamu watoto na akisema: “Mimi ninawatolea salamu watoto na ninawaheshimu ili Waislamu wafuate mwendo (sunna) wangu na wawaheshimu watoto siku zote.”

Mtume wetu Mtukufu Muhammad SAW alikuwa akiwagizia Waislamu kuhusu watoto – wa kike na kiume – kwa kusema: “Enyi Waislamu! Enyi baba na mama! Enyi wafuasi wangu! Waheshimuni watoto na wapendeni; kwa sababu asiyewapenda watoto hayuko pamoja na sisi Waislamu.”

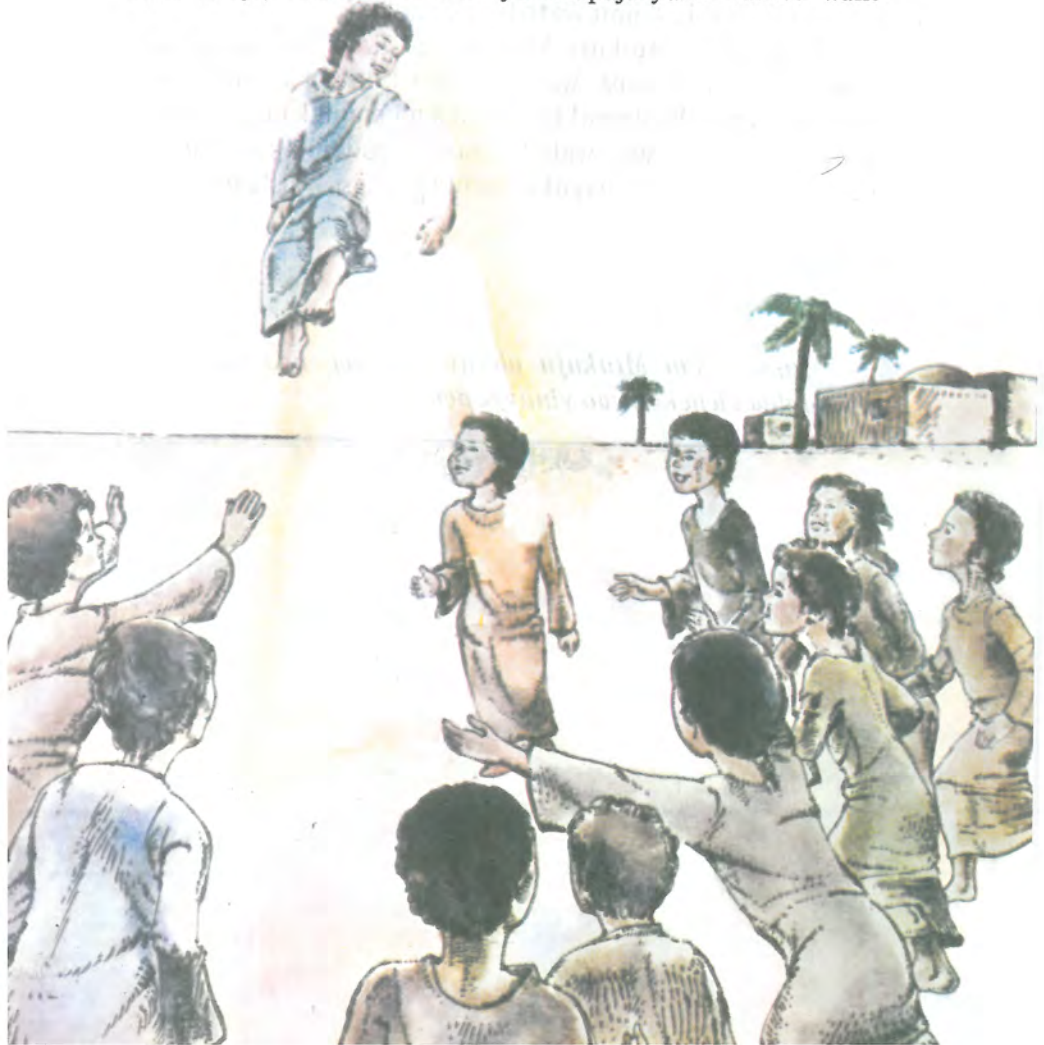
Mtume wetu Mtukufu alikuwa akiwapenda watoto na kifurahia vicheko vyao vinavyopendeza.

SOMO LA KUMI NA SABA

ALIKUWA MPOLE KWA WATOTO

Mtume wetu Mtukufu alikuwa akiwapenda watoto na alikuwa mpole sana kwao. Alikuwa akiwabeba watoto na kutembea nao. Watoto walikuwa wakifurahi na wakicheka, na Mtume Mtukufu alikuwa akitabasamu na akifurahishwa na furaha na vicheko vya kupendeza vya watoto wadogo. Siku moja, aliwaweka kwenye mapaja yake watoto wake

Maswali:

1. Jina la baba yake Mtume Muhammad SAW lilikuwa nini? Na mama yake aliitwa nani?
2. Mlezi wa Mtume Muhammad SAW alikuwa nani? Mtume wetu alilelewa wapi?
3. Kwa nini Mtume Muhammad SAW aliuvua mkufu huo shingoni mwake?
4. Halima alimwambia nini Mtume Muhammad SAW?
5. Mtume alimjibu nini?

* * *

SOMO LA KUMI NA SITA

UTOTONI MWA MUHAMMAD SAW

Mtume Muhammad SAW amezaliwa katika ukoo maarufu wa Makka. Baba yake aliitwa Abdullah, na mama yake Amina.

Baba yake alifariki dunia kabla hajazaliwa. Alipozaliwa, mama yake alimpa Halima amlee na amnyonyeshe. Halima alimchukua Muhammad milimani ili amlee katika mazingira safi.

Muhammad akawa miaka minne. Siku moja akataka kwenda jangwani pamoja na wachungaji. Halima akamchana nywele zake na akamvisha nguo mpya. Akamvisha shingoni mkufu wenye shanga rangi ya kijani.

Muhammad akauliza: “Mkufu huu ni wa nini?” Halima akamjibu: “Ni kwa ajili ya kukuhifadhi wewe kutokana na hatari unapokuwa jangwani.”

Muhammad akauvua mkufu huo shingoni mwake, akauweka kando na akasema:

“Yuko anayenihifadhi mimi kutokana na hatari zote. Mikufu na shanga hizi hazifai kitu.”

Halima akamwuliza: “Ni nani anayekulinda kutokana na hatari zote?”

Muhammad akasema: “Ni Mwenyezi Mungu aliyetu-umba.”

Mwenyezi Mungu ni Mlinzi wetu.

Maswali:

1. Mitume wakubwa ni wangapi, na majina yao ni nini?
2. Mayahudi ni nani?
3. Wakristo ni nani?
4. Wafuasi wa Nabii Muhammad SAW wanaitwa nini?
5. Ni nani Mtume wa Mwisho wa Mwenyezi Mungu?
6. Mtume mkubwa na mbora kuliko Mitume wote wa Mwenyezi Mungu ni nani?

Jaza sentensi hizi:

1. Mitume wote wametumwa na -----, na sisi ----- na ----- wote.
2. Lakini Mtume Muhammad SAW ni Mtume -----, ----- na mbora zaidi kuliko Mitume na Manabii wote.
3. Mtume Muhammad SAW alikuwa ni ----- wa -----, na baada yake hatakuja -----.

* * *

SOMO LA KUMI NA TANO

MITUME WAKUU

Mwenyezi Mungu amewatuma Mitume na Manabii wengi sana kwa ajili ya watu, lakini kati yao watano walikuwa wakubwa kuliko wote:

- 1) Nabii Nuh AS
- 2) Nabii Ibrahim AS
- 3) Nabii Musa AS
- 4) Nabii Isa AS
- 5) Nabii Muhammad SAW.

Wafuasi wa Nabii Musa AS wanaitwa **Mayahudi**.

Wafuasi wa Nabii Isa AS wanaitwa **Wakristo** (Wamasihi).

Wafuasi wa Nabii Muhammad SAW wanaitwa **Waislamu**.

Mitume wote wametumwa na Mwenyezi Mungu, na sisi tunawaamini na tunawaheshimu wote. Lakini Mtume Muhammad SAW ni Mtume mkubwa, mtukufu na mbora zaidi kuliko Mitume na Manabii wote.

Mtume Muhammad SAW alikuwa ni Mtume wa Mwisho, na baada yake hatakuja Mtume yeyote mwingine.

Maswali:

1. Maamrisho na maongozo ya Mwenyezi Mungu yameletwa kwa ajili ya nini?
2. Ni nani walioleta kwetu maamrisho na maongozo hayo?
3. Mitume wametuambia nini?
4. Ni nini maana ya dini?
5. Ni nani msalihina?
6. Watu wenye dini huishi vipi katika dunia hii na katika dunia nyingine?
7. Mwenyezi Mungu huwafanya nini wasalihina?

Jaza sentensi hizi:

1. Mwenyezi Mungu ----- wasalihina.
2. Mwenyezi Mungu huwapa ----- wasalihina.
3. Mtu anayemwamini Mwenyezi Mungu na Akhera, na ----- na akafuata na ----- na ----- ya Mitume huitwa 'msalihina'.
4. Maamrisho, mipango na taratibu vilivyoletwa na Mitume huitwa -----.

* * *

SOMO LA KUMI NA NNE

DINI NI NINI?

Mwenyezi Mungu Aliye Mpole na Mwema ametuletea maamrishi kwa ajili ya ufanisi wetu. Maamrishi na maongozo hayo yameletwa kwetu na Mitume.

Mitume wametuonyesha njia ya kumjua Mwenyezi Mungu na wametuonyesha njia bora kabisa ya maisha.

Mitume wametuambia:

Tutendeane vipi na wenzetu.
Tuwaheshimu vipi wazazi wetu.
Tuwashukuru vipi walimu wetu.

Mitume wametuambia:

Tuzungumze vipi na Mwenyezi Mungu Mwingi wa rehemu.

Tufanye kazi gani ili Mwenyezi Mungu aridhike nasi.

Tunalazimika tufanye nini ili kutengeneza ulimwengu wetu wa baadaye.

Ni Nini Maana ya Dini?

Maamrishi, mipango na taratibu vilivyoletwa na Mitume kwa ajili ya maisha yetu ya duniani na Akhera vinaitwa 'dini'.

Ni Nani Msalihina?

Mtu anayemwamini Mwenyezi Mungu na Akhera, na akafuata na kutekeleza mafunzo na maamrishi ya Mitume huitwa 'msalihina' au 'mwenye dini'.

Mwenyezi Mungu huwapenda wasalihina na huwapa malipo mema. Watu wenye dini huishi vizuri katika dunia hii, na katika dunia nyingine pia wataishi kwa ufanisi.

“Mimi nimekuleteeni Ujumbe kutoka kwa Mwenyezi Mungu – kwamba mwamini Mwenyezi Mungu Mmoja ili mfanikiwe. Semeni: ‘*Laa ilaaha illa ’l-laah* (Hakuna mungu isipokuwa Allah),’ na jiokoeni wenyewe kutokana na madhila, uduni na upotofu.”

Mtume wetu Mtukufu ni zawadi bora kabisa aliyetolewa kwa ajili yetu.

Maswali na Mazoezi:

1. Mtume wetu Mtukufu amezaliwa katika mji gani?
2. Mwenyezi Mungu amempa Utume akiwa na umri wa miaka mingapi?
3. Vipi Mtume alitangaza dini waziwazi?
4. Aliwaambia nini watu?
5. Aliwaambia watu waseme nini ili waokoke na madhila?

Jaza sentensi hizi:

1. Watu walikuwa wakimjua _____ na wakaenda kwake.
2. Mtume Mtukufu alisema: “Mimi _____ walio-potea.”
3. Mimi nimekuleteeni _____ kutoka kwa _____.
4. “Enyi watu! Semeni: ‘_____’ na jiokoeni wenyewe.”
5. Mtume wetu Mtukufu ni _____ aliyetolewa kwa ajili yetu.

DARASA LA KUMI NA TATU

MTUME WA MWISHO WA MWENYEZI MUNGU

Mtume wetu Mtukufu Muhammad SAW ni Mtume wa mwisho wa Mwenyezi Mungu. Amezaliwa katika mji wa Makka. Amapewa Utume akiwa na umri wa miaka arobaini. Mwenyezi Mungu amemwonyesha njia na maisha ya ufanisi na akamwamrisha awaongoze watu. Kwa muda wa miaka mitatu aliwaita watu kisiri kwenye dini ya Kiislamu. Baada ya miaka mitatu Mwenyezi Mungu akamwamrisha atangaze dini Yake waziwazi.

Mtume Mtukufu alisimama kwenye jiwe moja na akawa-ita watu. Watu walikuwa wakimjua. Wakaenda kwake na wakamzunguka. Alitaka kuzungumza na watu na kuwapa habari nzuri. Akawaambia watu: “Enyi watu! Mimi ni Mtume wenu. Mimi ni Kiongozi wenu. Mimi nawaongoza waliopotea. Mimi ni zawadi nzuri kabisa niliyetolewa kwa ajili yenu.

Maswali na Mazoezi:

1. Mitume walichaguliwa na nani? Kwa kazi gani?
2. Mwenyezi Mungu amewaamrisha nini Mitume?
3. Mitume wamewaita watu katika mambo mawili muhimu – mambo gani hayo?
4. Taja mambo matano muhimu yaliyousiwa na Mitume kwa watu.
5. Viongozi na waelekezi wa watu ni nani?
6. Ni nani wanaofikisha ujumbe wa Mwenyezi Mungu kwa watu?
7. Ni nani huwafunza watu mafunzo bora kabisa?
8. Ni nani huwaongoza watu kuishi maisha bora kabisa?

Jaza sentensi hizi:

1. Mitume huwaita watu -----
na wafanye mema.
2. Mitume huwaongoza watu ----- bora kabisa.
3. Mitume hufikisha ----- wa Mwenyezi Mungu kwa watu.
4. Mitume ni ----- na ----- wa watu.

* * *

3 Mitume ni Viongozi na Walimu Bora Kabisa

SOMO LA KUMI NA MBILI

MITUME WA MWENYEZI MUNGU JE, UNAJUA MITUME NI NANI?

Mitume ni watu watukufu waliochaguliwa na Mwenyezi Mungu Mwingi wa rehema ili kuwaongoza watu.

Mitume hufikisha ujumbe wa Mwenyezi Mungu kwa watu, na huwafunza watu mafunzo bora kabisa kwa ajili ya manufaa na mafanikio yao ya dunia na Akhera, na huwaongoza watu kuishi maisha bora kabisa.

Ni nani aliyewafunza Mitume hao mafunzo hayo?

Mwenyezi Mungu Mwenye kurehemu amewafunza Mitume hao na amewaamrisha wawaamrisha watu watende vitendo vizuri na wajiepushe na vitendo viovu ili wawe wenye kupata ufanisi na mafanikio katika ulimwengu huu na mwingine.

Mitume wamewaita watu wamwabudu Mwenyezi Mungu na wafanye mema. Mitume wamewausia watu: “Nyote mpendane. Wapendeni marafiki wa Mwenyezi Mungu na wachukieni maadui Wake. Wachukieni madhalimu na wasaidieni wanyonge na wanaodhulumiwa.”

Mitume ni viongozi na waelekezi wa watu.

Kama watu wasingelikuwa na viongozi wangeweza kuiona njia sawa ya maisha?

Maswali:

1. Watu gani watapokea vitabu vya amali zao kwa mkono wa kulia katika Siku ya Kiyama?
2. Watu gani watapokea vitabu vya amali zao kwa mkono wa kushoto?
3. Watu hao watasema nini?
4. Kwa nini Siku ya Kiyama inaitwa ni siku ya ku-achana?
5. Pepo itakuwa malipo ya nani, na Moto utakuwa malipo ya nani?

Jaza sentensi hizi:

1. Katika Siku ya Kiyama watendao mema watakuwa na furaha na watapokea vitabu vya amali zao kwa mkono wa ----- na wataingia ----- ambapo wataishi pamoja na marafiki zao -----.

2. Katika Siku ya Kiyama watendao maovu watakuwa na huzuni, ----- na ----- vichwa vyao huku waki-sema:

“Bora tungekuwa ----- !”

“Bora ----- !”

Wao wataingia Jahannamu ambako hakuna kitu huko isipokuwa ----- na -----.

* * *

wataishi pamoja na marafiki zao wazuri katika mabustani yaliyojaa matunda na miti.

Hiyo Pepo nzuri ni malipo kwa matendo yao mazuri.

Lakini baadhi ya watu watapokea vitabu vya amali zao kwa mkono wa kushoto. Watakuwa na huzuni, watalia na watainamisha chini vichwa vyao huku wakisema:

“Bora tungekuwa wema duniani!

‘Bora tusingemkera mtu!

“Bora . . .”

Wao wataingia Motoni (Jahannamu) ambako hakuna kitu huko isipokuwa mateso na moto. Huo moto unao-unguza utakuwa ni malipo ya ubaya na udhalimu wao.

Siku ya Kiyama ni siku ya kuachana. Mema yataachana na maovu, na waadilifu wataachana na madhalimu.

SOMO LA KUMI NA MOJA

SIKU YA KUACHANA

Mwisho wa mwaka unapofika wanafunzi hupewa karatasi za matokeo ya mtihani wao, baadhi yao hufurahi na hucheka na huwaonyesha wenzao matokeo yao, na wote huwawapongeza na huwapa heko. Watoto hawa wamejitahidi na wakafuzu.

Lakini baadhi yao wanapopokea karatasi zao za mtihani, huhuzunika, huviinamisha chini vichwa vyao na husema: “Lau tungelisoma! Bora tungelijitahidi! Afadhali . . .”

Watoto hawa wamefeli, hivyo, wataachana na watoto mahodari!!

Vivyo hivyo, katika Siku ya Kiyama baadhi ya watu watakuwa na furaha na watacheka, na watapokea vitabu vya amali zao kwa mkono wa kulia na wataingia Peponi ambapo

Maswali na Mazoezi:

1. Je, watu wema na waovu wako sawasawa mbele ya Mwenyezi Mungu?

2. Je, Mwenyezi Mungu huwapenda watu gani na hawapendi watu gani?

3. Je, malipo ya watu wema wanaotekeleza maamrishi ya Mwenyezi Mungu yatakuwa nini katika Akhera?

4. Je, malipo ya watu wasiofuata dini na waovu ambao hawatekelezi maamrishi ya Mwenyezi Mungu yatakuwa nini katika Akhera?

Jaza sentensi hizi:

1. Watu wamegawika katika makundi mawili: Kundi moja ni la watu wenye _____ na _____, na kundi jingine ni la watu _____ na _____.

2. Watu wema na watu waovu hawako _____ mbele ya Mwenyezi Mungu.

3. Mwenyezi Mungu ana ulimwengu mwingine unaoitwa _____.

4. Sisi tukitenda mema na tukifuata maamrishi ya Mwenyezi Mungu, basi tutalipwa _____ katika Akhera.

5. Na tukiwa waovu na tusipoyatekeleza maamrishi ya Mwenyezi Mungu, basi tutalipwa amali zetu kwa _____ katika Akhera.

* * *

SOMO LA KUMI

ULIMWENGU WA AKHERA (KIYAMA)

Watu wamegawika katika makundi mawili:

Kundi moja ni la watu wenye kushika dini na kutenda mema.

Kundi jingine ni la watu wasioshika dini na waovu.

Je, makundi mawili haya yako sawasawa?

Je, watu wema na waovu wako sawasawa mbele ya Mwenyezi Mungu?

Je, watu wema hawana malipo? Je, waovu wataadhibiwa kwa uovu wao? Ndiyo, hapana shaka yoyote wataadhibiwa. Mwenyezi Mungu huwapenda watu wema na huwachukia waovu.

Mwenyezi Mungu anasema: “Watu wema na waovu hawako sawa mbele Yangu. Nitawalipa malipo mema watendao mema, na nitawaadhibu waovu.”

Naam, Mwenyezi Mungu Mweza ana ulimwengu mwingine unaoitwa Akhera. Mtu anapokufa huenda katika dunia hiyo. Sisi tukitenda mema na tukifuata maamrishi ya Mwenyezi Mungu, basi tutalipwa mema katika Akhera na tutaishi kwa raha katika Pepo.

Na tusipofuata dini, tukiwa waovu na tusipoyatekeleza maamrishi ya Mwenyezi Mungu, basi tutalipwa amali zetu kwa kuishi maisha magumu katika Akhera.

Mwenyezi Mungu huwalipa watu wema kwa malipo mema na huwaadhibu waovu.

Mtu huyu hafanyi kazi wala halimi kitu.
Atavuna nini katika majira ya joto?
Je, ardhi yake itakuwa kijani?

*Mwenyezi Mungu hawapendi wale wasiofanya kazi
njema.*

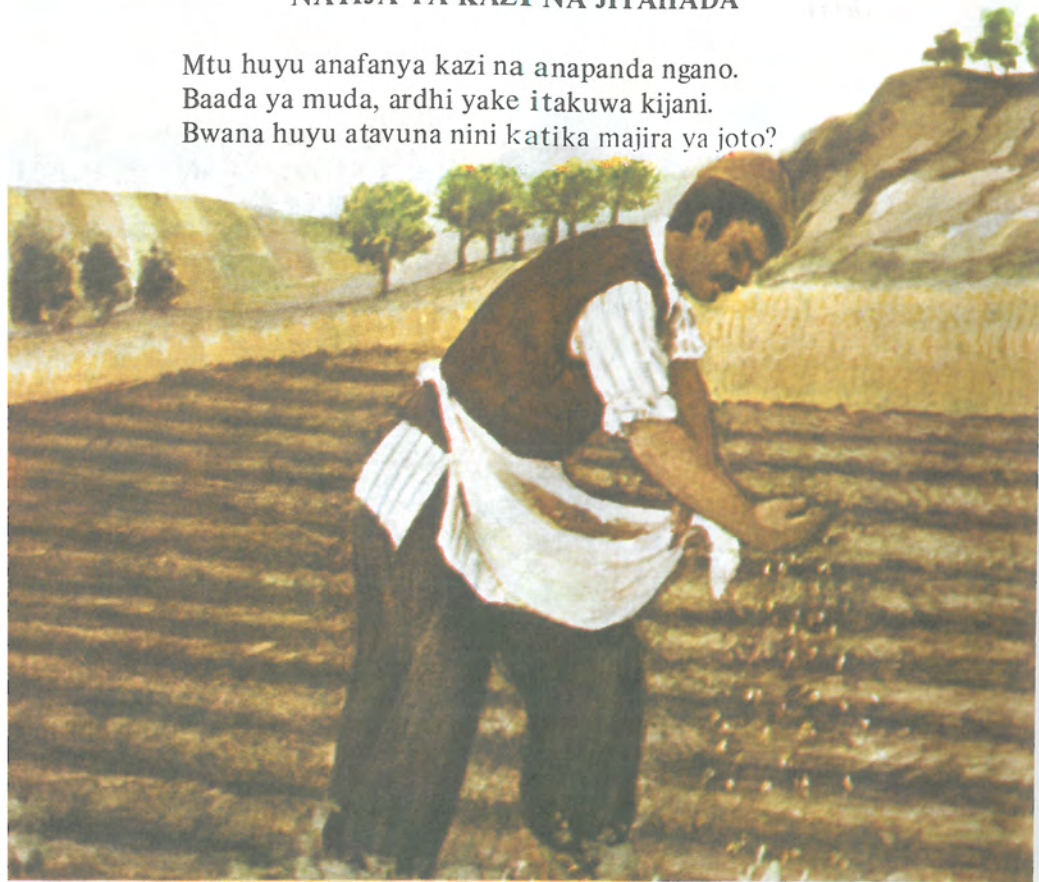

2 Natija ya Kazi na Jitahada katika Akhera

SOMO LA TISA

NATIJA YA KAZI NA JITAHADA

Mtu huyu anafanya kazi na anapanda ngano. Baada ya muda, ardhi yake itakuwa kijani. Bwana huyu atavuna nini katika majira ya joto?

Kila anayefanya kazi nzuri atapata matokeo mazuri.

Mwenyezi Mungu huwapenda wale wanaofanya kazi njema.

Mwenyezi Mungu ni Mpole sana kwamba ametuambia neema hizi ili tuzitumie.

Sisi pia tunampenda Mwenyezi Mungu Mwingi wa rehema na tunamshukuru. Tunafuata maamrishi ya Yake ili tupate maisha ya raha na ufanisi katika dunia hii na dunia nyingine (Akhera). Tunawasaidia maskini na wasiojiweza, na tunajitahidi kuwapatia raha, maisha mema na ufanisi waja wa Mwenyezi Mungu.

Maswali na Mazoezi:

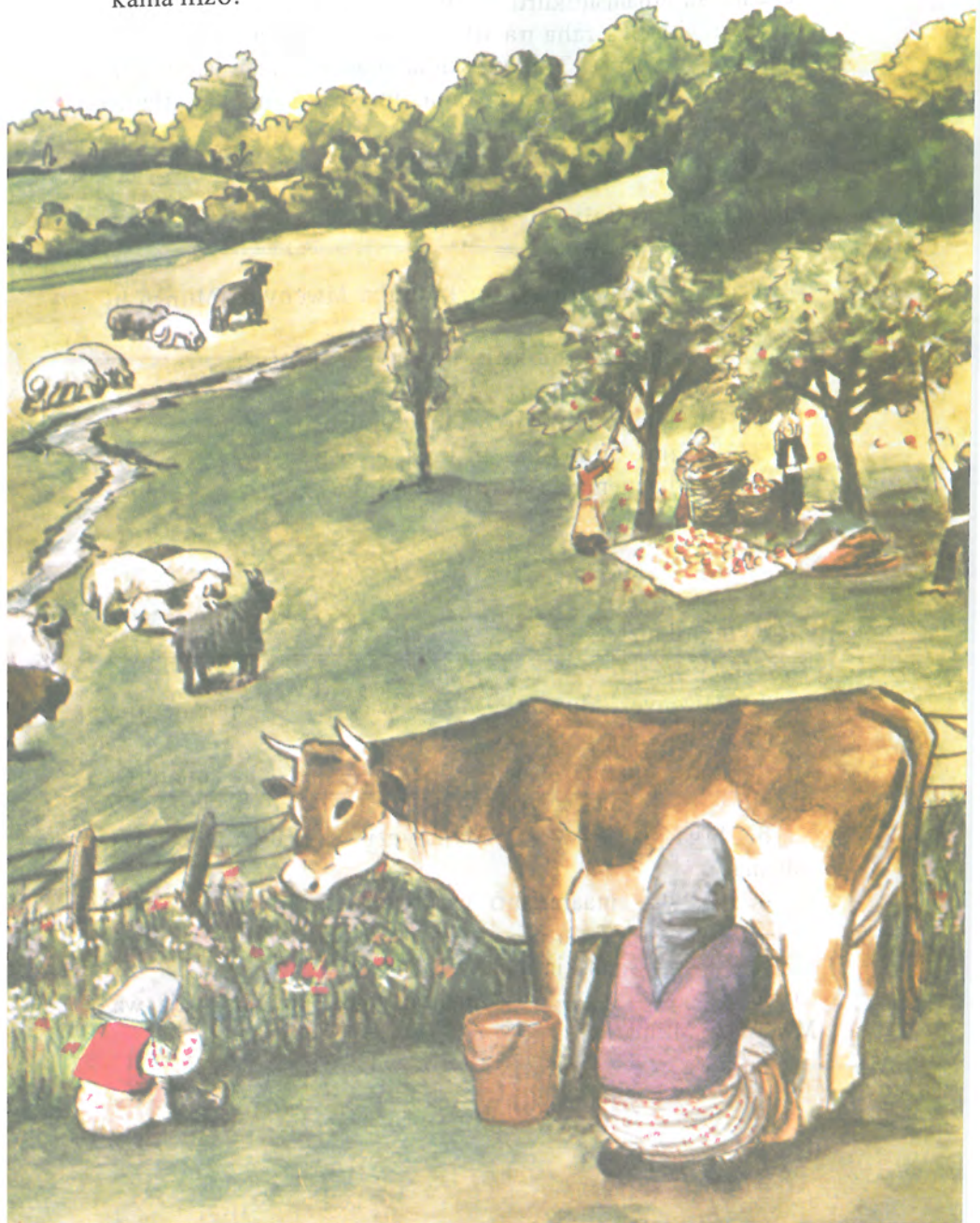
1. Vipi tunaweza kujua kwamba Mwenyezi Mungu ni Mpole kwetu?
2. Kwa nini tumshukuru Mwenyezi Mungu?
3. Taja neema tano za Mwenyezi Mungu.
4. Tufuate maamrishi ya nani ili tupate ufanisi?
5. Tufanye nini ili tuwapatie waja wa Mwenyezi Mungu maisha mema na ufanisi? Vipi tuwasaidie?

Jaza sentensi hizi:

1. Mwenyezi Mungu ----- wa ----- na ametupa neema nyingi sana.
2. Ameumba hewa ili -----, na ameumba maji ili ----- na kwayo -----.
3. Sisi pia ----- Mwenyezi Mungu Mwingi wa rehema.
4. ----- maamrishi ya Mwenyezi Mungu ili tupate ----- ya ----- na -----.
5. ----- maskini na wasiojiweza.
6. ----- raha na maisha mema waja wa Mwenyezi Mungu.

Kama hewa, maji, mimea na miti visingekuwepo, vipi tungeweza kuishi? Ni nani ghairi ya Mwenyezi Mungu Mwenye kujua anayeweza kutuambia neema nzuri nzuri kama hizo?

SOMO LA NANE

NEEMA ZA MWENYEZI MUNGU

Mwenyezi Mungu ni Mwingi wa rehema na ametupa
neema nyingi sana.

Ameumba hewa ili tuvute pumzi.

Ameumba maji ili tunywe na kwayo tuoshe.

Ameumba miti na mimea ili tule matunda yake matamu
na mazuri na tupike vyakula vizuri.

SOMO LA SABA

EWE MOLA!

*Twakusifu Mola wetu, kila kitu kutumbia
Nyota zimeremetazo, mbingu kutupambia
Ewe ulofuma moja, jua, mwezi na dunia
Milima, jangwa, bahari, na vingi vya kuvutia
Tubariki Ya Manani, viumbe Wako insia
Samaki, ndege, wadudu, wanyama wa kufugia
Maua ya rangirangi, mazuri yanonukia
Macho mazuri kuona, masikio kusikia
Na majira tofauti, kila mwaka kutujia
Vyote umetubariki, twakushukuru Jalia.*

Mazoezi:

1. Hifadhi shairi hili.
2. Someni kwa pamoja katika darasa.

* * *

Maswali na Mazoezi:

1. Ilikuwaje hata Zahra na ndugu zake wawili wakachoka na wakakaa chini?
2. Mzee alipowaona alifanya nini?
3. Aliwapa nini?
4. Kwa nini wakamshukuru mzee?
5. Mzee alisema nini kuhusu kumshukuru Mwenyezi Mungu?

Watazame watoto hawa. Kwa nini wamechoka na wamekaa chini?

Kwa nini kwanza walikuwa wakiweza kukimbia na kupanda mlima lakini sasa hawawezi?

Vipi wakapata nguvu?

Kama wasingekunywa maji na wasingekula chakula wangepata nguvu?

Ni nani aliyewapa maji na chakula?

Ni nani aliyetuambia maji na vyakula?

* * *

thamani ya maji na chakula. Tukamshukuru mzee huyo mwema na mpole.

Mzee akasema: “Wanangu! Mshukuruni Mwenyezi Mungu aliyetuambia maji na vyakula. Kama maji na vyakula visingekuwepo tungewezaje kwenda na kufanya kazi? Ni lazima tumshukuru Mwenyezi Mungu, tujue thamani ya neema Zake, na tufuate maamrishi Yake.”

Kisha mzee akatupandisha kwenye punda na akatufikisha Taqiabad. Sisi tukamshukuru na tukakimbilia nyumbani kwa baba mdogo.

ninaijua. Mimi na kaka yangu tukatangulia ili tufike haraka zaidi kwa ami yetu. Dada yangu Zahra akajiunga nasi pia. Tukaenda mwendo fulani lakini hatukufika Taqiabad. Tukasimama kuwangoja baba na mama wafike, lakini hatukuwawona. Tulikuwa tumepotea njia, na tukajuta kwa nini tumejitenga na baba yetu. Tukakimbia mbio kuelekea kila upande, lakini hatukuiona Taqiabad. Tukawa tu hoi kwa sababu ya machofu makubwa na kiu kali, na hatukuweza kwenda mbele. Tukaalala ardhini tukiwa tumechoka na tuna njaa na kiu. Tukalia na tulikaribia kufa kwa sababu ya njaa na kiu. Katika hali hiyo, tukamwomba Mwenyezi Mungu atusaidie.

Tukamwona mzee mmoja aliyekuwa amepanda punda akitokeza nyuma ya kilima kimoja na kutukaribia. Akateremka kwenye punda wake na akatupa maji yaliyokuwemo katika gudulia. Ama kweli yalikuwa maji matamu. Tukayanywa na kupata nguvu. Mzee mwema yule akatandika kitambaa kilichokuwemo mkate na chizi (jibini). Tukala mkate na chizi kidogo na tukapata nguvu na nishati. Mkate na jibini vilikuwa vitamu mno. Mzee akatupa moyo, na maji na vyakula vikatupa nishati mpya. Sasa tukaweza kwenda na kuzungumza. Mahali hapo ndipo nilipotambua vizuri

SOMO LA SITA

TUMSHUKURU MUNGU

Ami yangu anaishi katika kijiji cha Taqiabad. Hiki ni kijiji kizuri kilichopo nyuma ya milima, kilometa kumi na mbili kutoka njia kuu. Kila mwaka kwa siku chache katika majira ya joto kali (kiangazi) tunakwenda katika kijiji cha Taqiabad kumtembelea na kumsaidia ami yetu, kupumzika na kutembea. Baba ametuambia kwamba mwaka huu kama ilivyokuwa miaka iliyopita tutakwenda Taqiabad.

Kiangazi kikaingia na skuli zikafungwa na sote tukawa na furaha kwamba tutakwenda Taqiabad. Siku moja baba yetu alituambia: “Kuweni tayari, Alkhamisi tutakwenda kumtembelea ami.” Siku ya Alkhamisi ilipofika, mimi, dadangu na kakangu pamoja na babangu na mamangu tukaondoka kuelekea kijijini. Baada ya kwenda kwa masafa fulani tukateremka kwenye gari. Baba akasema: “Kutoka hapa mpaka Taqiabad ni kilometa 12. Ni lazima twende kwa miguu.”

Sote kwa pamcja tukaanza kwenda. Mimi zamani niliwahi mara kadhaa kupita njia hiyo na nilifikiri kwamba njia

6. Akili tunatumia kwa kazi gani? Kama tusingekuwa na akili, tungekuwaje?

7. Ni nani aliyetupa neema hizo?

Jaza sentensi hizi:

1. Mwenyezi Mungu ----- na ----- neema nyingi.

2. Ametupa ndimi ----- na tuone ladha ya vyakula.

3. Ametupa mikono ----- na ----- watu wengine.

4. Ametupa akili tufahamu ----- na -----.

5. Sisi pia tunampenda Mwenyezi Mungu aliye ----- na ----- na tunafuata ----- Yake.

* * *

MUNGU MWINGI WA REHEMA

Mwenyezi Mungu ametuumba na ametupa neema nyingi. Ametupa macho tuonee. Ametupa masikio tusikilizie. Ametupa ndimi tuzungumzie maneno mazuri na tuone utamu na ladha ya vyakula. Ametupa mikono tufanyie kazi na tuwasaidie watu wengine. Ametupa miguu tuendee. Ametupa akili tufahamu zuri na baya.

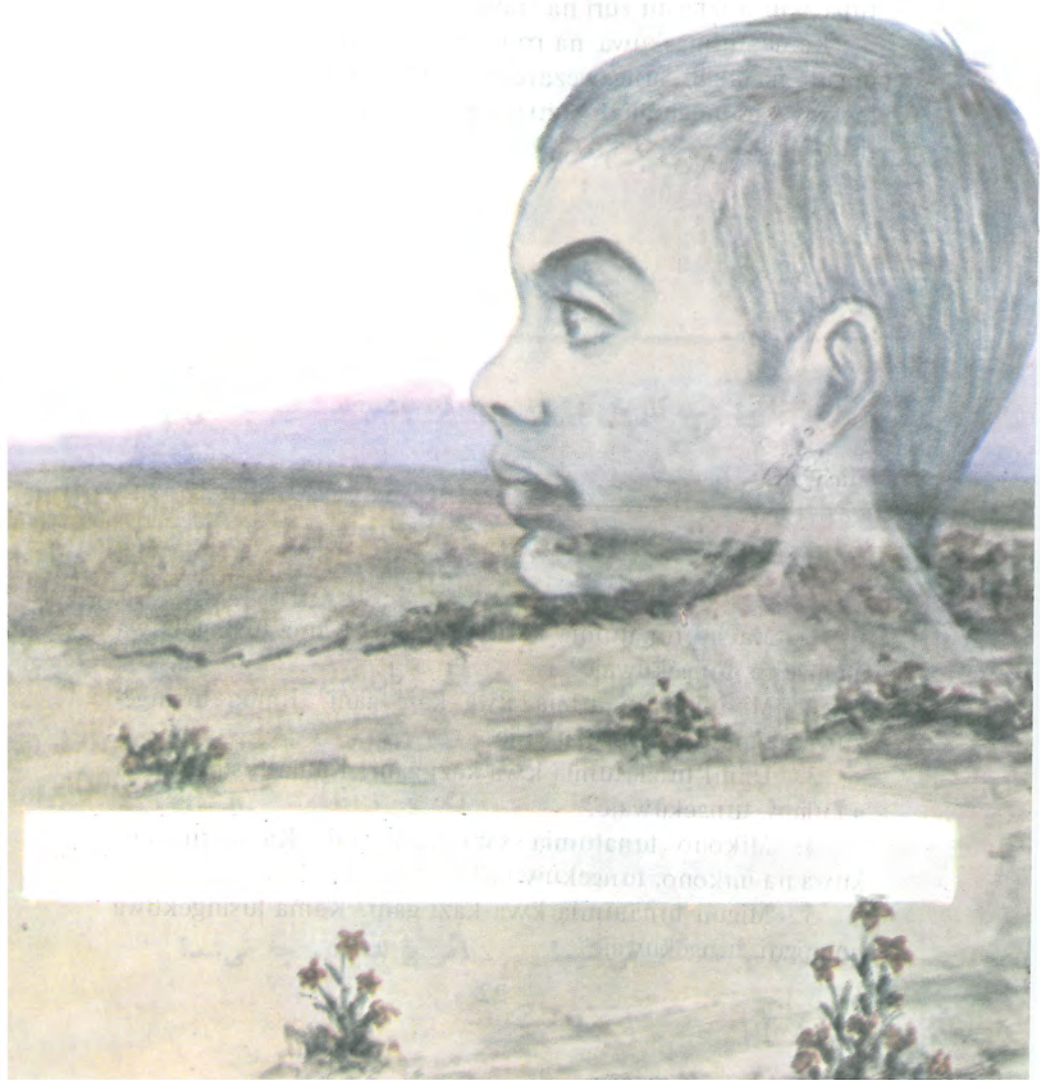
Kama tusingekuwa na macho, masikio, ndimi, mikono, miguu na akili, tungewezaje kuishi? Sisi pia tunampenda Mwenyezi Mungu aliye Mzuri na Mpole na tunafuata maamrishi Yake.

Maswali:

1. Macho tunatumia kwa kazi gani? Kama tusingekuwa na macho, tungekuwaje?
2. Masikio tunatumia kwa kazi gani? Kama tusingekuwa na masikio tungekuwaje?
3. Ulimi tunatumia kwa kazi gani? Kama tusingekuwa na ulimi, tungekuwaje?
4. Mikono tunatumia kwa kazi gani? Kama tusingekuwa na mikono, tungekuwaje?
5. Miguu tunatumia kwa kazi gani? Kama tusingekuwa na miguu, tungekuwaje?

Mwenyezi Mungu ametupa macho ili tuone.
Ametupa masikio ili tu sikie.
Ametupa midomo na n dimi ili tuseme.
Ametupa mikono ili tu fanye kazi.
Ametupa miguu ili tutembee.

Mtoto yupi kati ya hawa wawili hawezi kukimbia?

Kwa nini hawezi?

Je, anaweza kucheza mpira?

Sisi kama tusingekuwa na miguu tungefanya nini?

Je, tungeweza kutembea, kukimbia, kucheza, kufanya kazi na kusaidia?

Mtoto yupi kati ya hawa wawili hawezi kuchukua mpira?

Je, anaweza kula? Kwa nini hawezi?

Sisi kama tusingekuwa na mikono tungefanya nini?

Ni nani aliyetupa macho, masikio, mikono na miguu?

Kama tusingekuwa na mikono tungefanya kazi vipi?

Mtoto yupi kati ya hawa wawili hawezi kuchukua mpira?

Je, anaweza kula? Kwa nini hawezi?

Sisi kama tusingekuwa na mikono tungefanya nini?

Ni nani aliyetupa macho, masikio, mikono na miguu?

Kama tusingekuwa na mikono tungefanya kazi vipi?

SOMO LA TANO
MWENYEZI MUNGU ANATUPENDA

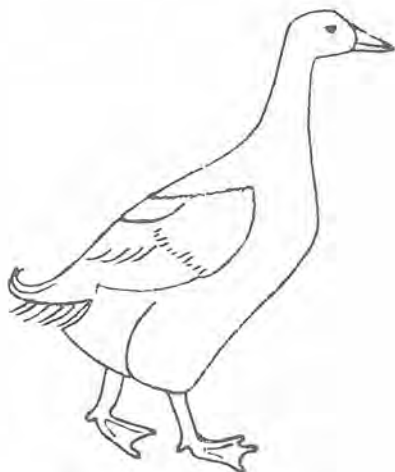

Je, mtoto huyu anaweza kuona? Kwa nini hawezi?
Sisi kama tusingekuwa na macho tungefanya nini?
Je, tungeweza kuona, kukimbia, kucheza, kufanya kazi
na kusaidia?

5. Kama manyoya yao yasingekuwa na mafuta, wange-
wezaje ----- au -----.
6. Ni lazima ----- kila kitu mnachokiona.

Tia rangi mchoro huu wa bata:

Ni nani aliyetia rangi mchoro huu wa bata?
Ni nani aliyeumba rangi za bata?

* * *

“Kama manyoya yao yasingekuwa na mafuta, wange-
wezaje kuogelea au kuruka?”

Maswali na Mazoezi:

1. Wakati bata alipotoka majini, Daud alimwambia nini Said? Akamwuliza nini?
2. Said akamjibu nini kakaye?
3. Wakamwuliza nini baba yao?
4. Baba yao akawajibu nini?
5. Usipojua kuhusu kitu fulani ufanye nini?
6. Ni nani aliyewaumba mabata kwa namna ambayo manyoya yao hayaloani?

Jaza sentensi hizi:

1. Tazama manyoya yake! Utadhani _____ kabisa!
2. Sijui kwa nini _____ ya bata hayaloani?
3. Heko kwa kuanza _____ tangu sasa!
4. Mwenyezi Mungu Mwenye kujua na Mwenye huruma amewaumba _____.

Daud alimwambia Said: “Said! Tazama vipi wanavyo-ogelea kwa raha. Je, wewe unaweza kuogelea kama wao? Mtazame bata yule aliyetoka ndani ya maji na anatikisatikisa mabawa yake! Tazama manyoya yake! Utadhani hakuingia majini kabisa! Sijui kwa nini manyoya ya bata hayaloani? Mtazame bata yule anayeruka. Kama manyoya yake yameloana, asingeweza kuruka.”

Said akasema: “Unasema kweli! Inaonekana kama manyoya ya bata hayaloani. Lakini mimi mwenyewe sijui sababu yake. Bora tukamwulize baba yetu.”

Daud na Said wakakimbizana mpaka kwa baba yao na wakamwuliza: “Baba! Njoo uwatazame mabata wakiogelea, lakini manyoya yao hayaingii maji. Kwa nini manyoya ya chiriku na kuku huloana maji, lakini manyoya ya mabata hayaloani?”

Wote wakasogea karibu na mto. Baba akasema: “Heko wanangu kwa kuanza kufikiri tangu sasa! Ni lazima siku zote mfikirie kila kitu mnachokiona, na chochote msichokijua mwulizeni mtu anayejua. Watoto wangu wazuri! Manyoya ya bata hayaingii maji kwa sababu yana mafuta. Na kama yasingekuwa na mafuta, wangeloana majini na wangukuwa wazito na wasingeweza kuogelea majini wala kuruka angani.”

Said akasema: “Baba! Ni nani aliyetia mafuta manyoya ya bata?”

Baba akajibu: “Wanangu wapenzi! Mwenyezi Mungu Mwenye kujua na Mwenye huruma amewaumba mabata kwa namna ambayo manyoya yao daima huwa na mafuta.

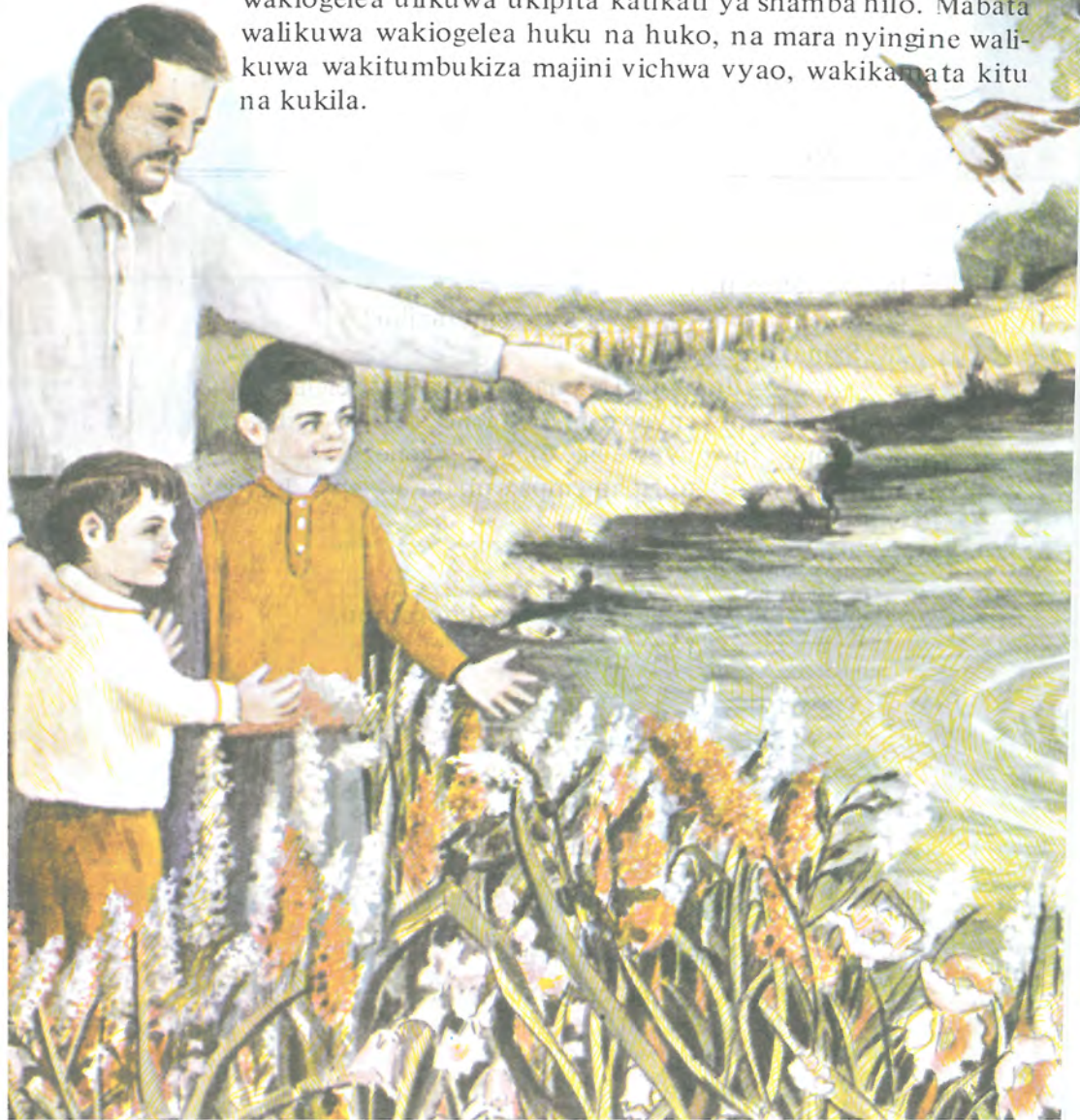
“Mwenyezi Mungu ambaye ameumba kila kitu amewafikiria mabata pia ili waweze kuogelea majini na kuruka angani kwa urahisi.

SOMO LA NNE

KUMJUA MUNGU

Daud na Said pamoja na baba yao walikwenda katika shamba moja. Shamba lilikuwa zuri sana. Miti mirefu na mifupi yenye majani mengi na maua ya rangirangi yalijaa katika shamba hilo. Mto wenye mabata wengi waliokuwa wakiogelea ulikuwa ukipita katikati ya shamba hilo. Mabata walikuwa wakiogelea huku na huko, na mara nyingine walikuwa wakitumbukiza majini vichwa vyao, wakikanata kitu na kukila.

mazuri, wala samaki mwenyewe hawezi kujitengenezea mapezi.

Basi ni nani aliyempa mapezi?

Je, unajua?

Ndiyo! Mwenyezi Mungu ndiye aliyempa samaki mapezi ili aweze kuogelea majini.

Mazoezi:

Jaza sentensi hizi:

1. Samaki ----- kwa kitu gani majini?
2. Samaki ana -----.
3. ----- ya samaki ni mazuri kwa kuogelea.
4. Je, yeye mwenyewe ametengeneza ----- hayo?
5. Samaki mwenyewe hawezi kutengeneza -----.
6. Mwenyezi Mungu amempa samaki ----- hayo.

Chora mapezi ya samaki katika mchoro huu.

Ni nani aliyechora mapezi hayo?

Ni nani aliyeeumba mapezi ya samaki?

* * *

SOMO LA TATU

JE, UMEMWONA SAMAKI?

Je, unafuga samaki nyumbani?

Je, unampenda samaki?

Samaki anaishi wapi? Na anavuta pumzi vipi?

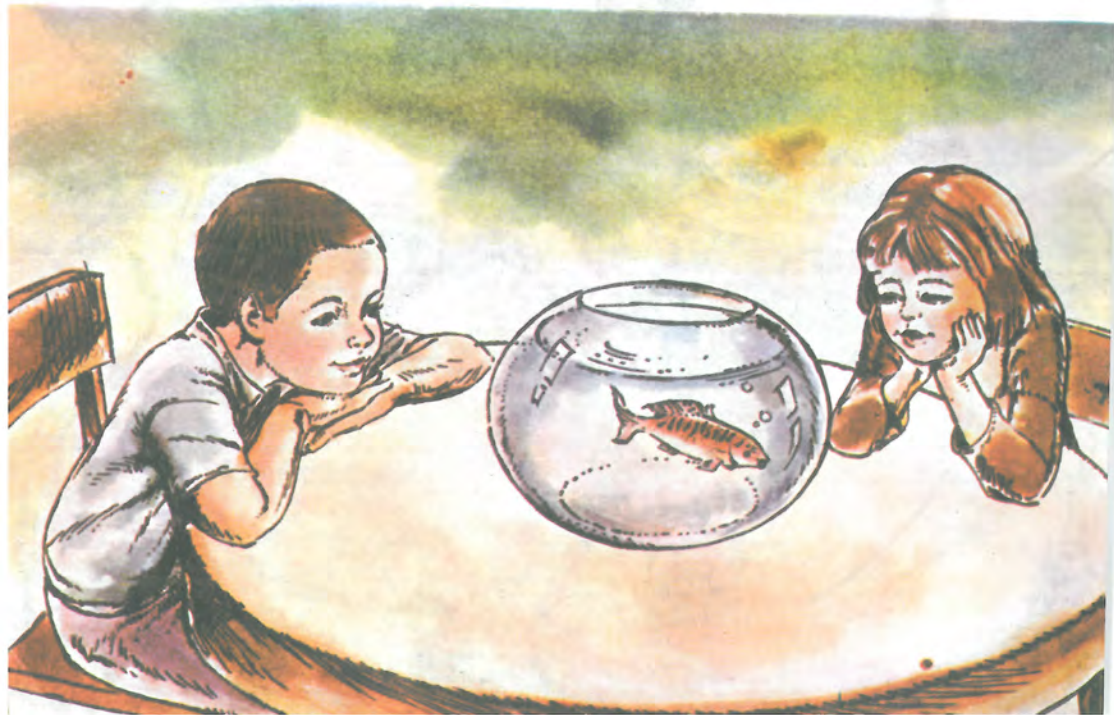
Je, unajua samaki anaogelea majini kwa kutumia kitu gani?

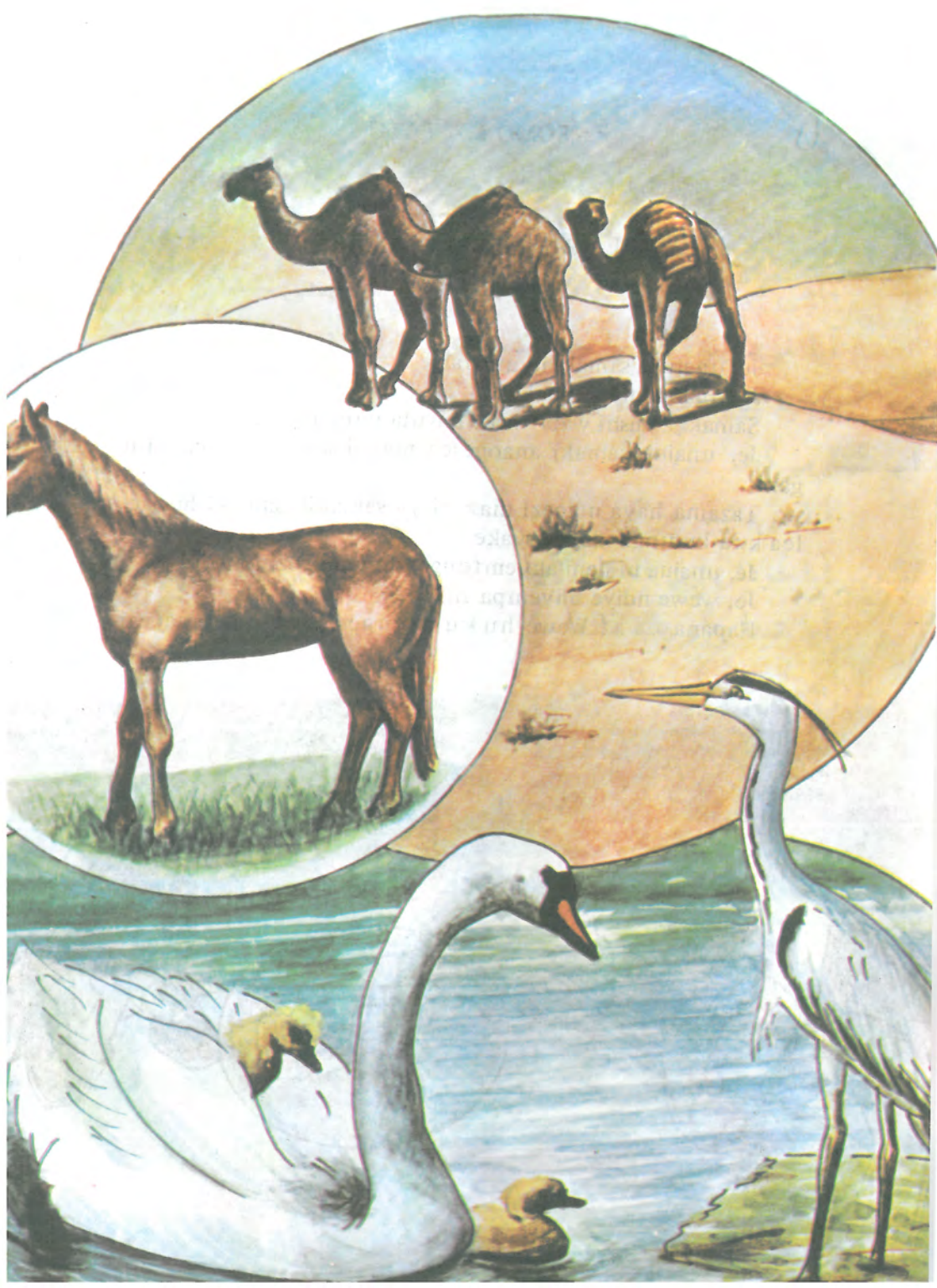
Tazama haya mapezi mazuri ya samaki! Samaki huogelea kwa kutumia mapezi yake.

Je, unajua ni nani aliyemtengenezea mapezi hayo?

Je, wewe ndiye uliyempa mapezi?

Hapana. . . ! Wewe hu kumtengenezea haya mapezi

SOMO LA PILI

JE, UNAWAJUA WANYAMA HAWA?

Angalia maumbo ya wanyama hawa:

Unajua majina yao?

Yupi uliyewahi kumwona?

Anaishi wapi?

Yupi anayependeza kuliko wengine?

Yupi unayempenda kuliko wote?

Ni nani aliyewaumba?

Kumjua Mungu Mrehemevu

Kwa jina la Allah, Mwingi wa rehema, Mwenye kurehemu

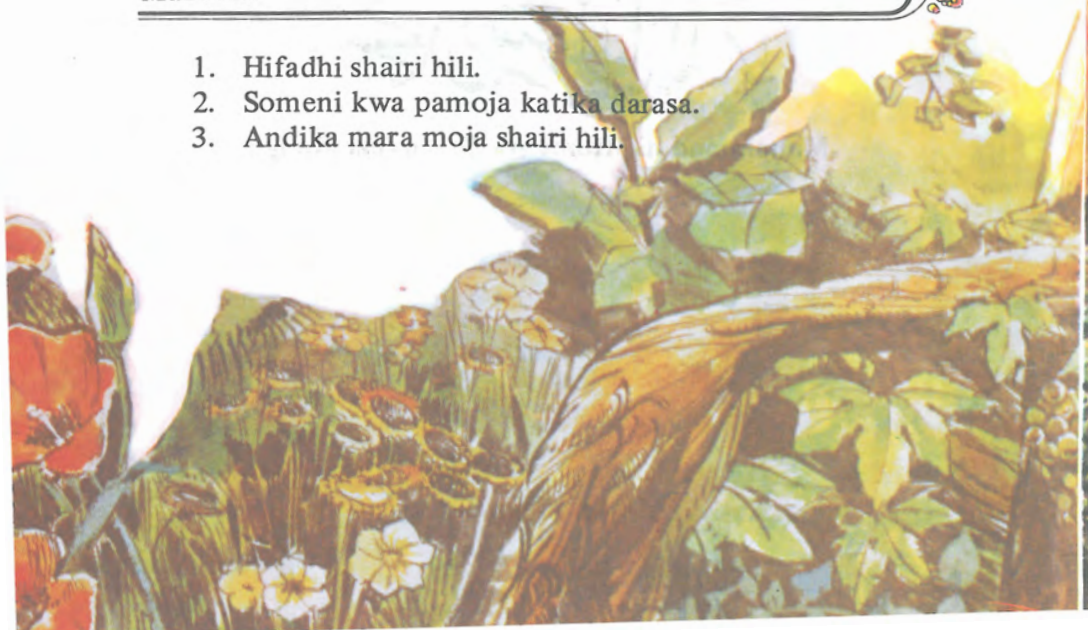
SOMO LA KWANZA

MUNGU KARIMU RAHIMU

*Kwa jina Lake Jalia, hamdu zote kwa Karimu
Binadamu kutumbia, viungo vilo muhimu
Masikio kusikia, nasaha za waadhamu
Pua na mdomo pia, kunusa na kula tamu
Macho ametupambia, tuone yaso haramu
Akili katupatia, kila kitu kufahamu
Nishati akatutia, tufanye kazi kwa hamu
Katuruzuku mamia, maji, matunda, anamu
Sifazo twakusifia, Ya Karimu Ya Rahimu
Tusafishe yetu nia, Ya Adhimu Ya Kadimu.*

Mazoezi:

1. Hifadhi shairi hili.
2. Someni kwa pamoja katika darasa.
3. Andika mara moja shairi hili.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**Kwa jina la Allah,
Mwingi wa rehema, Mwenye kurehemu**

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Hakuna mungu ila Allah

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

Muhammad ni Mtume wa Mwenyezi Mungu

STATE

IN SENATE

January 10, 1906

REPORT OF THE COMMISSIONERS OF THE LAND OFFICE
IN RESPONSE TO A RESOLUTION PASSED BY THE SENATE
MAY 15, 1905

ALBANY: J. B. LIPPINCOTT COMPANY, PRINTERS, 1906.

THE LAND OFFICE HAS THE HONOR TO ACKNOWLEDGE THE RECEIPT OF THE REPORT OF THE COMMISSIONERS OF THE LAND OFFICE IN RESPONSE TO A RESOLUTION PASSED BY THE SENATE MAY 15, 1905.

THE REPORT IS HEREBY RECOMMENDED TO THE SENATE FOR CONSIDERATION.

RESOLVED, THAT THE REPORT BE PRINTED AND THE COSTS THEREOF BE PAID BY THE STATE.

ATTEST: SECRETARY OF THE SENATE

DIBAJI

Kwa jina la Allah, Mwingi wa rehema, Mwenye kurehemu

Baada ya kumsifu na kumshukuru Mwenyezi Mungu, tunafuraha kuchapisha kitabu cha kwanza cha *Mafunzo ya Kidini*. Kitabu hiki asili yake kimechapishwa na Wizara ya Elimu ya Jamhuri ya Kiislamu ya Iran kwa ajili ya wanafunzi wa darasa la pili la shule za msingi nchini. Kwa kuwa tumetona kwamba vitabu kama hivi vya mafunzo ya kidini vinavyosomeshwa nchini Iran vinaweza pia kuwapatia faida wanafunzi wa shule za Afrika Mashariki, hivyo, tumeamua kuanza kuvifasiri katika Kiswahili baada ya kufanya marekebisho machache humo.

Lengo la kuandikwa kitabu hiki si kuzidisha maarifa ya kidini ya wanafunzi peke yake, bali lengo hasa ni kukuza roho na nafsi za wanafunzi kwa njia iliyo sahihi na kukamilisha maisha yao.

Lengo si kusoma kitabu hiki kama kasuku na kujibu maswali yake, bali lengo hasa ni kufundisha itikadi sahihi za kidini kwa kadiri kwamba zitabaki katika nyoyo za wanafunzi na kuwahifadhi kutokana na wasiwasi wa kishetani.

Lengo si kufunza maadili, tabia na mwendo mzuri peke yake, bali lengo hasa ni kuwafanya wanafunzi wafuate mwendo huo na wakue kwa sifa za kiutu.

Lengo hasa la mafunzo haya ni kuwatayarisha watoto wa leo kwa ajili ya kesho ili wawe ni watu wafaa, wakweli, waungwana, wapole, watukufu, wanavyuoni na wampendao Mwenyezi Mungu.

Tunataraji wanafunzi watakisoma kitabu hiki kwa makini na kufuata na kutekeleza yaliyomo humo. Tunawaombea kila la kheri na mafanikio katika masomo na maisha yao.

Taasisi ya Fikra za Kiislamu.

Safar 1411 Hijria
Agosti 1990 Masihia

(4) Adabu na Maadili ya Kiislamu

20.	Mtoto Mwema	61
21.	Mtoto Asiyemkera Mtu	64
22.	Usafi	66
23.	Adabu ya Kula Chakula	69
24.	Hadhi ya Mwalimu	71
25.	Wapende Watoto	73
26.	Tusali	76

* *

FAHARASA

(1) Kumjua Mungu Mrehem evu

1. Mungu Karimu Rahimu (shairi) 8
2. Je, Unawajua Wanyama Hawa? 10
3. Je, Umemwona Samaki? 12
4. Kumjua Mungu 14
5. Mwenyezi Mungu Anatu penda 19
6. Tumshukuru Mungu 24
7. Ewe Mola! (shairi) 28
8. Neema za Mwenyezi Mungu 30

(2) Natija ya Kazi na Jitahada katika Ulimwengu wa Akhera

9. Natija ya Kazi na Jitahada 32
10. Ulimwengu wa Akhera (Kiyama) 35
11. Siku ya Kuachana 37

(3) Mitume ni Viongozi na Walimu Bora Kabisa wa Wanadamu

12. Mitume wa Mwenyezi Mungu 40
13. Mtume wa Mwisho wa Mwenyezi Mungu 43
14. Dini ni Nini? 45
15. Mitume Wakuu 47
16. Utotoni mwa Muhammad SAW 49
17. Alikuwa Mpole kwa Watoto 51
18. Dini ya Kiislamu 54
19. Shamba Lililoungua 56

نام کتاب	آموزش دین (جلد اول)
نویسنده	ابراهیم امینی وسید علی اکبر موسوی حسینی
زبان اصلی	فارسی
زبان ترجمه	از فارسی به سواحلی
مترجم	محمد رضا شوشتری
ویراستار	
صفحه بندی	واحد هنری بنیاد اندیشه اسلامی
ناشر	بنیاد اندیشه اسلامی
تعداد نسخ	۱۰۰۰
چاپ	نخست
تاریخ چاپ	پاییز ۱۳۶۹
چاپخانه	بهن
بها	۶۰۰ ریال

Jina la Kitabu: ..... *Mafunzo ya Kidini*
(Kitabu cha Kwanza)

Watungaji: ..... *Ibrahim Amini na*
Sayyid Ali Akbar Musawi Husayni

Mfasiri: ..... *Muhammad Ridha Shushтары*

Lugha ya Asili: ..... *Kifarsi (Kiajemi)*

Mpangilio: ... *Idara ya Sanaa, Taasisi ya Fikra za Kiislamu*

Mchapishaji: ..... *Taasisi ya Fikra za Kiislamu*

Idadi ya nakala: 1,000

Chapa: ..... ya kwanza

Tarehe ya uchapishaji: ... *Rabii Thani 1411 (Oktoba 1990)*

Mchapaji: ..... *Matbaa ya Bahman*

Bei: ..... Riali 600 au sawa yake

MAFUNZO YA KIDINI

(Kitabu cha Kwanza)

Kimetungwa na:
Ibrahim Amini
Sayyid Ali Akbar Musawi Husayni

Kimetafsiriwa na:
Muhammad Ridha Shushtary

TAASISI YA FIKRA ZA KIISLAMU
P. O. Box 14155-3987
TEHRAN
ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN